

Meč,

srdce a čarodějky

Jindřiška Mendozová
ilustrace Jarmila Růžičková

bambóok

Už se stalo mým zvykem, že na začátku každé knížky se snažím poděkovat všem těm, kdo se na jejím vzniku nějakým způsobem podílejí – ať už přímo, nebo nepřímo. Takže i tentokrát patří mé poděkování celé mojí rodině, která trpělivě snáší, že některé dny jsem myšlenkami víc v dávné minulosti než v té nejsoučasnější přítomnosti. Poděkování patří i všem průvodcům a průvodkyním na Šumpersku, díky kterým jsem se mohla dozvědět víc o historii celého kraje i o samotném období čarodějnických procesů. A v neposlední řadě děkuji i paní ilustrátorce Jarmile Růžičkové, jejíž půvabné obrázky celou sérii knížek o Meči pánů z Velhartic provázejí.

Autorka

Jindřiška Mendozová

*MEČ, SRDCE
A ČARODĚJKY*

ilustrace Jarmila Růžičková

bamb^oo_k

Stejně jako i v předchozích dvou knížkách, Meč pání z Velhartic a Meč a dívka z Herštejna, také příběh Meč, srdce a čarodějky vychází ze skutečných historických událostí. Jindřich Boblig z Edelstadtu, advokát, který pronásledoval šumperské čarodějnice, skutečně existoval a v letech 1678–1692 byl postrachem tamního kraje. Stejně tak skutečná byla i hraběnka de Galle a její dva synovci, kteří později převzali správu nad zámkem Velké Losiny i celým Šumperskem. A v dobách hraběnky de Galle byl skutečně zemským hejtmánem Adam Vínarský. Kdo navštíví losinský zámek, uslyší i příběh o ztraceném srdci hraběnky Juliány. Ovšem všechno to, co se děje hlavním hrdinům mých knížek, tedy Jakubovi, Anežce a Pétovi, jsou příběhy, které se zrodily v mých představách a fantazii. Ale jak říkám vždy a u každého příběhu... kdo vlastně ví, co přesně a jak se kdy mohlo udát a událo...

zámek Velké Losiny

Hraběnka Angelika Sybila
de Galle

KAPITOLA PRVNÍ

Asi desetiletá holčička zametala světnici v malém domku na okraji Šumperka. Nebyl to nejchudší dům ve městě, ale určitě ani nejbohatší. Dorotka v něm přesto byla spokojená. Světnice vždycky voněla po bylinkách, které její maminka Anna a teta Magdaléna rozvěšovaly všude, kde bylo jen trochu místa. Tatínek občas bručel, že ať se podívá, kam se podívá, všude se něco suší nebo už sušené visí, ale ve skutečnosti brblal jen tak, aby se neřeklo. I on měl vůni bylin a nejrůznějších kořinek a sušených plodů rád.

Poslední dobou se ale často tvářil zadumaně a ustaraně. Toho si nemohla nevšimnout ani ona. Ještě nedávno si k bylinkám rád přičichl a večer po práci poslouchal mamincino vyprávění, kde kterou z nich utrhly a k čemu přesně slouží. Obvykle si povídali tiše, aby nebudili děti, ale ona, Dorotka, se většinou jen tvářila, že spí, ale ve skutečnosti poslouchala, co si rodiče povídají. Ted' jí bylo deset a o bylinkách toho věděla mnohem víc, než by kdy koho napadlo.

Ted' ale bylo všechno jinak. Už na podzim tatínek mamince často rozmlouval, když chtěla jít do lesa nebo na louku pro další zásobu bylin. A ted' v zimě... byl totiž prosinec a do Vánoc a do konce roku už zbývalo jen málo času... ji zase prosil, ať k sobě nenechává přicházet tolik lidí, kteří shánějí nějakou medicínu nebo mazání. On je přece kolář, vydělá dost, aby je všechny uživil... a ona stejně jen málokdy vezme peníze za svoji práci, spíš pár vajec nebo trochu zeleniny si nechá vnutit a od chudáka by nevzala nikdy nic...

Maminka ale trvala na svém. Magdaléna i ona pomáhají nemocným celý svůj život a nehodlají s tím přestat jen kvůli... A tady maminka pokaždé ztišila hlas natolik, že Dorotka neshýšela vůbec nic, a pořád tak nevěděla, proč by maminka s tetou měly přestat dělat to, co dělaly vždycky...

Dorotka dometla a opřela koště do kouta vedle velkých kamen. Pak se podívala do kamen, oheň pomalu skomíral. Jí ale zima nebyla. Zametala celou dobu s takovou vervou, až měla pocit, že je horko

skoro jak v létě. Roztopila znovu kamna a začala připravovat večeři. Tatínek s Martinem, jejím bratrem, za chvíli přijdou z dílny a maminka je s tetou někde u nemocného... o celou domácnost se tedy musí postarat ona. Dorotka se spokojeně točila po kuchyni. Bavilo ji to. A navíc si byla jistá, že jednou stejně bude dělat i to, co její maminka a teta a kdysi i babička...

V tu chvíli se ozvalo bušení na vchodové dveře. Neznámý, který se tak hloučně dobýval vstupu do domu, ani nepočkal, než mu někdo přijde otevřít. Proti Dorotce, která mířila ke dveřím, najednou stáli dva muži. Byli celí zašpinění, ale jeden z nich vypadal jako zámožný člověk; opíral se o druhého, oblečeného do obvyčejnějších šatů, napadal na nohu a z rozraženého obočí mu tekla krev.

„Potřebujeme pomoc, holka!“ houkl na vystrašenou Dorotku druhý muž, oblečený do hrubého kabátce.

Dorotka se trochu uklidnila. Vlastně to nebyla vůbec neznámá situace. Lidé, kteří potřebovali pomoc, u nich byli jako doma. Jenže teď tu nebyla maminka.

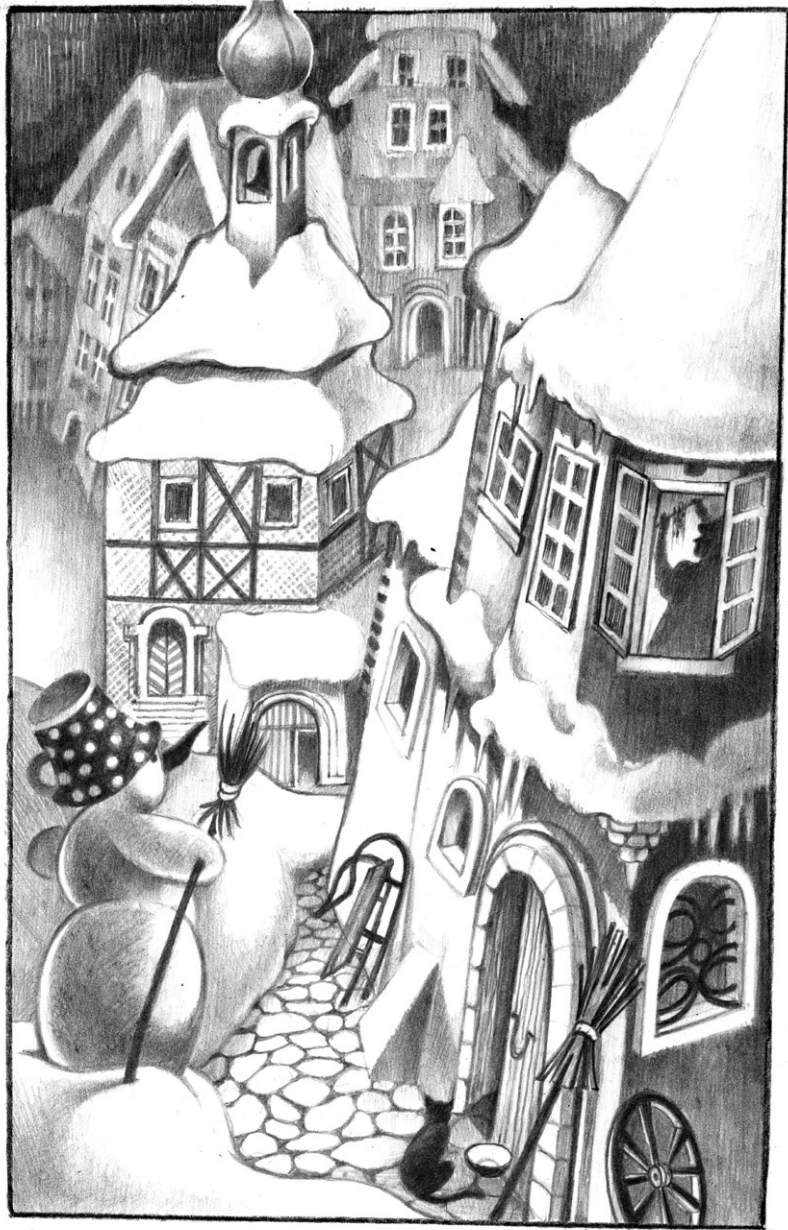
„Maminka tu teď není...“ začala, ale elegantně oblečený muž ji zarazil.

„Tak nám pomůžeš ty!“ řekl panovačně. „Potřebuji se opláchnout a sehnat nový vůz.“

Dořekl větu a zakolísal, jako kdyby se mu udělalo špatně, jako kdyby mu bylo na omdlení. Také strašně zbledl. Dorotka se ve vteřině rozhodla. Tady žádné oplachování nepomůže. Musí udělat to, co vždycky dělá maminka.

Došla ke zraněnému muži, podepřela ho z druhé strany a přes všechny jeho protesty ho odváděla k dřevěné lavici u stolu. Sice brblal, ale nakonec se podvolil a nechal se na lavici usadit. Dorotka najednou přesně věděla, co má dělat.

Jakub s rodiči dorazili do Velhartic už v deset dopoledne. Jak pravil tatínek, Jakub je honil a byl úmornější než čtvrtodenní zimnice, takže radši všichni skočili do auta a jeli, aby nemuseli poslouchat jeho lamentování nad tím, že ztratí celý den, kdy by mohl být s Anežkou a s Pétou.

Jenže teď byly skoro tři odpoledne a ani jeden z kamarádů se zatím neukázal. A to jim Jakub oběma poslal SMS, že už jsou na cestě! Jasně, Vánoce jsou za dveřmi. Anežka nejspíš musí pomáhat Buškovi s přípravami cukroví a vánočky. A Péťa... Péťa zase určitě běhá s tátou po jejich kousku lesa a hledají ten super nejvánoční stromeček. Co si Jakub pamatuje, u Vlkových vždycky měli největší a nejnazdobenější stromek z celých Velhartic. Jak říkal Pěťův táta, přes to prostě nejede vlak...

Stavit se ale stejně mohli. Musí jim být přece jasné, že hned první den nemůže babičce utéct. Od podzimních prázdnin a výpravou na záchranu Meče a Františky z Herštejna se skoro neviděli... Jakub vytahoval na půdě z krabic vánoční ozdoby a pomalu začínal být na kamarády naštvaný. Copak se musí dít něco nebezpečného nebo tajemného, aby se ukázali? Pak ale sám sebe v duchu krotil. Vždycky vidí všechno černě. I babička mu to říká. A ta má obvykle pravdu. Zadumaně zíral na velkou skleněnou kouli, která pamatovala ještě doby, kdy byla malá jeho babička, vtom se ozvalo klepání na dveře. Pěkně hlasité, vlastně spíš bouchání.

Anežka! Nikdo jiný se takhle nikdy nikam nedobývá. Jakub opatrně položil kouli zpátky do krabice a šel otevřít dveře půdy.

K jeho překvapení za nimi nestála Anežka, ale Péťa. Péťa byl vždycky tichý, spíš zakřiknutý, a často měl strach z věcí, které podle Jakuba nebezpečné nebyly ani náhodou. Jenže od posledního dobrodružství s Františkou z Herštejna mu nějak povyrostlo sebevědomí. Jakub si na toho nového Pěťu pořád nějak nemohl zvyknout. Ještě v létě by jen tichounce zaťukal, aby náhodou neobtěžoval...

„Čau,“ řekl Péťa. „To je dost, že se tu zase ukážeš!“

Vypadalo to, že je doopravdy rád, že kamaráda vidí. A Jakuba už naštvaní taky přešlo. Uvelebili se vedle krabice s ozdobami a probírali, co všechno se událo od jejich posledního setkání ve Velharticích. Probírali školu, to, že Jakubův pokoj se pomalu, ale

jistě z poloviny mění na hračkářství, protože máma pro mimi-no, které se má narodit na jaře, nakupuje snad každého plyšáka, kousátko a chrastítko, které jsou v Praze k sehnání.

Pěťa zase vykládal o nepřátelské partě, která se poslední dobou drží dost zpátky. Asi to bude tím, že vlastně nemají o co bojovat, když Anežku, Pěťu ani Jakuba stoh za vesnicí už dávno nezajímá. Když už přišla řeč na Anežku, ta se prý za Jakubem taky určitě staví ještě dnes. Jenže na vánoční prázdniny sem dorazili její rodiče, je z toho nějaká celá pryč.

Jakub nevycházel z údivu. Anežka přece měla být u mámy na Silvestra a u táty pak na pololetní prázdniny! Vánoce chtěla jenom s dědou. Říkala mu to. Pěťa pokrčil rameny. Objevili se nějak nečekaně. On taky moc neví. Ale Anežka jim to určitě poví.

Pěťa sice vyprávěl jak o život, ale Jakub se celou dobu nemohl zbavit pocitu, že mu neříká všechno. Že za vším tím mluvením se skrývá něco mnohem důležitějšího.

„Co obraz?“ sondoval opatrně.

Obraz, na kterém byla namalovaná Františka z Herštejna, jim na podzim pomohl zachránit Meč a také se jeho prostřednictvím podívali do středověku. Obraz jim zůstal. Tedy ne jim, ale Anežce a starému Buškovi, kteří patřili do rodu Bušků, a Anežčin děda byl teď ochráncem kouzelného Meče. Už také věděli, že když je Meč v nebezpečí, a bylo úplně jedno, jestli teď nebo před pěti sty lety, obraz začne temnět a oni mají příležitost dostat se přes obraz do minulosti a Meč zachránit. Proto první, co Jakuba napadlo, bylo, že obraz začal „mluvit“.

Pěťa ale zavrtěl hlavou. Ne. Obraz je v pohodě, všechny bílé znaky na pozadí jsou pořád bílé. Meč je v pohodě.

„Tak co se děje?“ zeptal se Jakub přímo. Na Pěťovi bylo vidět, jak rád by mu něco řekl, ale nemůže se odhodlat.

„Napsala mi Františka,“ vypadlo z něj po chvíli ticha.

Jakub na něj chvilku zíral s pusou dokořán. Napsala mu holka z patnáctého století? Jasně, stala se jim už spousta divných věcí... Ale tohle? Anežka i on věděli, že Pěťa je do Františky po uši

zamilovaný. Co když mu přeskočilo? Přece jen mít holku, která žije o pět set let dřív, než se člověk vůbec narodil... Nic moc představa. Pěťa ale jako cvok nevypadal. Vypadal jenom... nadšeně...

„Hele, funguje to. Jako časová schránka, díra v čase... nevím přesně. Ale napadlo mě nechat tam, kde dřív visel Františčin obraz, vzkaz. Napsala mi. A dneska jsem našel další dopis. “ Chvilku se hrabal po kapsách černomodrých oteplovaček, které měl na sobě, až nakonec vytáhl kus papíru. Podal ho Jakobovi.

Jakub papírek zvědavě rozbalil. Ano, byl to papír, na jaký se psalo ve Františčině době. I její písmo poznával. Copak opravdu všechno, co se stane jim třem, musí být podivné? A to je ještě mírné slovo.

„Je to jako takový rande na dálku, tohle je ten druhý dopis,“ nadšeně vykládal Pěťa. „Už jsem se naučil i ty jejich písmenka, přečtu to raz dva.“

„Rande přes pět set let,“ Jakob tak nadšený nebyl. „Nemyslíš, že by byla lepší nějaká holka z dneška?“

Pěťa rozhodně zavrtěl hlavou. Ne. Nebyla. Žádná není tak skvělá jako Františka. Nebo už zapomněl, jak jezdí na koni, jak uměla rozdělat oheň? Prostě ať sáhla na cokoli, šlo jí to od ruky. To Jakob sice popřít nemohl, ale stejně měl pořád pocit, že tohle chození dlouho nevydrží. Když ale viděl, jak se Pěťa tváří nadšeně, všechny další námitky spolkl. Třeba se plete on. Pohodil hlavou k papírku, který Pěťa držel v ruce. Stejně se ale nemohl zbavit jednoho nápadu, který se mu najednou zrodil v hlavě. A to se ho snažil zaplašit opravdu důkladně.

„Asi bys jí měl odpovědět. Aby k té vaší schránce nebo díře v čase, nebo co to je, nechodila zbytečně.“

Pěťa se na něj vděčně podíval: „Napišeš to za mě? Číst to umím, ale psát mi ty klikyháky nejdou.“

Jakub kývl. Jasně, žádný problém. A pak se staví za Anežkou. Máma ani babička asi nadšené nebudou, ale jak to tak vypadá, když nezajdou oni za ní, ona se sem nedostane.

Dorotka prohlížela ránu na mužově noze. Věděla, že nejdříve ji musí očistit. Maminka by nikdy nepřikládala žádnou léčivou rostlinu nebo mast na místo špinavé od bláta. Opatrně se otevřené rány dotýkala klůčkem namočeným v borové vodě. Muž neustále sykal, nadával a cukal sebou.

„Dávej pozor, holka, tohle zatraceně bolí!“ vykřikl v jednu chvíli.

Dorotka se na něj podívala pohledem, který byl až nedětsky vážný.

„Nemůžu tu ránu nechat špinavou. Nevyléčila by se,“ řekla tiše.

„Tak ale dělej! Nechci tu být děle, než je potřeba,“ odsekl vztekle muž.

V tu chvíli vešli do dveří tatínek s Martinem. Tatínek se rychle rozhlédl a zhodnotil situaci. Nezdálo se, že by jeho dcerce hrozilo nějaké nebezpečí. Přesto se mu ani trochu nelíbil tón, jakým na ni neznámý muž promluvil. Ani šat prozrazující, že se nejedná o žádného chudáka, ho neomlouval.

„Moje dcera má pravdu, pane,“ řekl tiše. „Měl by ses k ní chovat s povděkem. Pomáhá ti.“

Na okamžik se zdálo, že druhý muž Aloise Wintera udeří, ale zraněný muž ho gestem zarazil. Pak se otočil na Aloise.

„Máš tušení, kdo jsem?“ zeptal se nakonec.

Alois Winter zavrtěl hlavou. Neví. Ale ať je dotýčný kdokoliv, v jeho domě se bude chovat jako host. Neznámý se pokusil vstát, ale nakonec se se zasténáním znovu posadil. Pokývl Dorotce, aby pokračovala v práci. Ta znovu vzala do ruky klůček a dál omývala ránu. Martin si zatím se zájmem prohlížel oba neznámé muže. Nemohlo mu tedy uniknout, s jakým vztekem se boháč dívá na jeho sestru i otce.

Anežka byla nadšením bez sebe, když se u nich v chalupě ukázali Jakub s Pétou. Hned je odtáhla do svého pokoje, kuchyni se vyhnuli, i když z ní velice příjemně voněla vánočka.

„Naši...“ procedila Anežka skrz zuby. „Nestačili bysme si nic říct, protože by se vás pořád na něco vyptávali. Mají záchvat rodičovství...“

Anežka sebou plácla na postel a kluci se usadili na starém kanapi, které v pokoji zůstalo ještě po Anežčině babičce.

„Přijeli s nápadem, že místo abych byla u dědy, budou si mě střídat. Po týdnů. A budu chodit do nějaký super hyper školy, aby ze mě taky jednou byla manažerka...“

Anežka otočila oči v sloup, takže bylo hned jasné, co si o podobném plánu myslí. Jakub s Pétou se na ni dívali s pochopením. S rodiči jsou prostě pořád nějaké problémy.

„Jak je přesvědčíš, že je to blbost?“ zeptal se opatrně Jakub.

Anežka trhla váhavě rameny. To ještě netuší, ale určitě ji něco napadne. Nebo dědu. Včera sice brblal něco o tom, že taková skvělá škola je určitě šance, ale ona moc dobře ví, že ji tu chce mít. Jen se nechce hádat. Jakub s Pétou měli jasno hned, kdyby je k něčemu potřebovala, nějaký plán nebo tak něco, může si nimi stoprocentně počítat.

Dorotka pozorovala maminciny hbité prsty, které potíraly ránu čerstvě vyrobenou mastí. Potom se maminka chystala ránu převázat čistým plátnem. Když práci dokončila, zvedla hlavu k pacientovi.

„Zabalím vám trochu té masti s sebou,“ řekla Lidmila svým melodickým hlasem, který nemocné většinou dokázal rychle uklidnit. „Do týdne by měla být noha v pořádku. Můžete se tu zastavit a já se vám na ni znovu podívám.“

Muž se místo odpovědi jen zasmál. Jeho průvodce vůbec neskrýval své pohrdání nad podobným návrhem.

„Od toho mám svého doktora,“ řekl muž a pak se obrátil na Aloise Wintera. „Potřebuju spravit kolo kočáru.“

„Co se vám vlastně stalo... pane...“, zeptal se Alois. Snažil se sice o pokorný tón, ale kdo ho jen trochu znal, věděl moc dobře, že se mu podvečerní návštěvník vůbec nelíbí.

„Měli jsme nehodu. Víc vás zajímat nemusí...“, odsekl muž.

„Jste v mém domě,“ řekl ostře Alois.

„A vy jste kolář, takže po vás nechci nic než vaši práci. Mimochodem, jsem zámecký hejtman Adam Vinarský. Ostuda, že nepoznáte vlastní vrchnost...“, řekl Vinarský výsměšně. „Předpokládám, že se o můj kočár postaráte...“

